

การจัดประเภทเงินกู้ยืมระยะยาวเป็นหนี้สินที่จ่ายคืนเมื่อทวงถาม ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน

ที่มา

ด้วยคณะกรรมการด้านเทคนิคมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้รับหนังสือข้อหารือเกี่ยวกับการจัดประเภทเงินกู้ยืมระยะยาวเป็นหนี้สินที่จ่ายคืนเมื่อทวงถามตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน โดยมีข้อหารือในเรื่องที่กิจการได้รับหนังสือผ่อนผันเงื่อนไขการดำรงสัดส่วนทางการเงินหรือเจ้าหนี้จะไม่เรียกคืนหนี้สินอย่างน้อย 12 เดือน ภายหลังจากวันที่ในงบการเงิน แต่ก่อนวันที่อนุมัติงบการเงิน โดยหนังสือผ่อนผันนั้นระบุชัดเจนว่าเป็นการผ่อนผันสำหรับรอบระยะเวลารายงานสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 กิจการควรจัดประเภทเงินกู้ยืมระยะยาวเป็นหนี้สินที่จ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ย่อหน้าที่ 69.4 ได้ระบุว่า “หนี้สินจะจัดประเภทเป็นหนี้สินหมุนเวียนหากกิจการไม่มีสิทธิอันปราศจากเงื่อนไขให้เลื่อนการชำระหนี้ออกไปอีกเป็นเวลานานน้อยกว่า 12 เดือน นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน”

ประเด็นที่พบบ่อยคือ ในกรณีที่ก่อนหรือ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กิจการละเมิดเงื่อนไขสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวซึ่งเป็นผลให้หนี้สินนั้นกลายเป็นหนี้สินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม กิจการต้องจัดประเภทหนี้สินทางการเงินนั้นเป็นหนี้สินหมุนเวียนหรือหนี้สินไม่หมุนเวียน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ย่อหน้าที่ 74 ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่า “หากกิจการละเมิดเงื่อนไขสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวซึ่งเป็นผลให้หนี้สินนั้นกลายเป็นหนี้สินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม กิจการต้องจัดประเภทหนี้สินนั้นเป็นหนี้สินหมุนเวียน”

อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ย่อหน้าที่ 75 ยังได้ระบุว่า “หากภายในวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ผู้ให้กู้ตกลงที่จะผ่อนผันหนี้ให้เป็นเวลาอย่างน้อย 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เพื่อให้แก้ไขการละเมิดเงื่อนไขดังกล่าว ซึ่งภายในช่วงระยะเวลาดังกล่าวผู้ให้กู้จะไม่สามารถเรียกร้องให้จ่ายชำระหนี้คืนในทันที กิจการต้องจัดประเภทหนี้สินนี้เป็นหนี้สินไม่หมุนเวียน”

ประเด็นที่ตามมาคือ ในกรณีที่กิจการได้รับแจ้งการผ่อนผันว่าเจ้าหนี้ตกลงที่จะไม่เรียกคืนหนี้สินอย่างน้อย 12 เดือน ทั้งที่ได้มีการละเมิดเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ แต่เป็นวันที่ภายหลังรอบระยะเวลารายงานและก่อนวันที่ได้รับอนุมัติให้ออกงบการเงิน กิจการต้องจัดประเภทหนี้สินนี้เป็นหนี้สินหมุนเวียนหรือหนี้สินไม่หมุนเวียน

ในกรณีดังกล่าว ย่อหน้าที่ 74 ได้ระบุว่า กิจการยังคงต้องจัดประเภทเป็นหนี้สินหมุนเวียน เนื่องจาก หากพิจารณา ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กิจการยังไม่มีสิทธิอันปราศจากเงื่อนไขที่จะเลื่อนการชำระหนี้ออกไปเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 12 เดือนนับจากวันดังกล่าว ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของหนี้สินหมุนเวียนตามย่อหน้าที่ 69.4 ข้างต้น

ตัวอย่าง 1

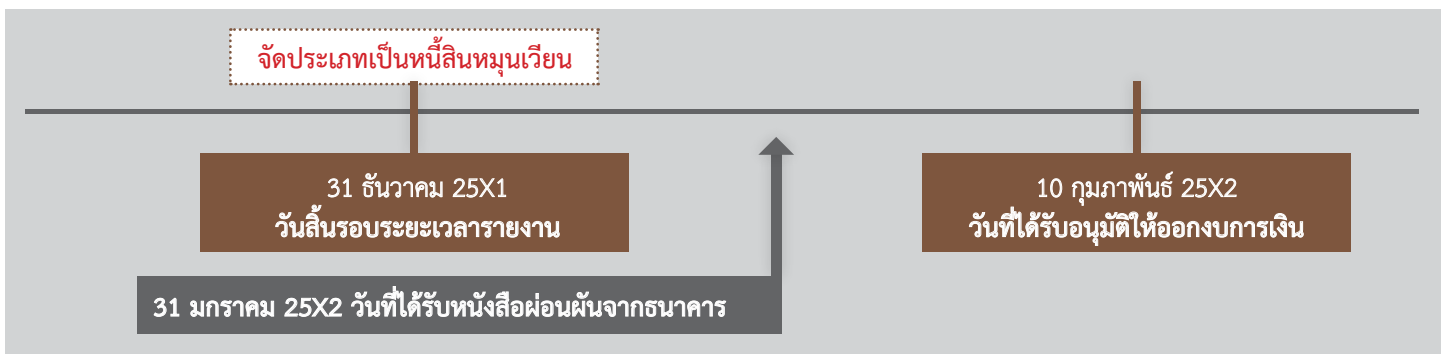
กิจการได้รับหนังสือผ่อนผันจากเจ้าหนี้ที่จะไม่เรียกคืนหนี้ไม่น้อยกว่า 12 เดือน นับจากวันที่ 31 ธันวาคม 25X1 โดยได้รับหนังสือผ่อนผันก่อนวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

สาเหตุที่จัดประเภทเป็นหนี้สินไม่หมุนเวียนเนื่องจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 กิจการได้รับหนังสือผ่อนผันจากธนาคารแล้ว กิจการจึงมีสิทธิปฏิเสธ หรือเลื่อนการชำระหนี้ออกไปอีกเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า 12 เดือน นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ซึ่งก็คือวันที่ 31 ธันวาคม 25X1 ดังนั้น เงินกู้ยืมดังกล่าวจึงแสดงฐานะการเงินของกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 เป็นหนี้สินที่มีเงื่อนไขการจ่ายชำระเกินกว่า 1 ปี

ตัวอย่าง 2

กรณีที่ได้รับหนังสือผ่อนผันจากเจ้าหนี้ที่จะไม่เรียกคืนหนี้ไม่น้อยกว่า 12 เดือน นับจากวันที่ 31 ธันวาคม 25X1 โดยได้รับหนังสือผ่อนผันหลังวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานแต่ก่อนวันที่งบการเงินได้รับการอนุมัติให้ออก แม้ว่าหนังสือผ่อนผันนั้นระบุชัดเจนว่าเป็นการผ่อนผันสำหรับรอบระยะเวลาสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1

สาเหตุที่จัดประเภทเป็นหนี้สินหมุนเวียนเนื่องจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 กิจการยังไม่ได้รับหนังสือผ่อนผันจากธนาคาร กิจการจึงไม่มีสิทธิเลื่อนการชำระหนี้ออกไปอีกเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า 12 เดือน นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ซึ่งก็คือวันที่ 31 ธันวาคม 25X1 ดังนั้น เงินกู้ยืมดังกล่าวจึงแสดงฐานะการเงินของกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 เป็นหนี้สินที่มีเงื่อนไขการจ่ายชำระภายใน 1 ปี เป็นผลให้กิจการต้องจัดประเภทเป็นหนี้สินหมุนเวียน และกิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเพื่อความชัดเจนในสถานการณ์ปัจจุบันไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

โดย... คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีและ
คณะอนุกรรมการด้านเทคนิคมาตรฐานการบัญชี